2. ÜNİTE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME SORULARI

A. Aşağıda yer alan açık uçlu soruları cevaplayınız.

1. **İslam tarihinin Selçuklular ve Osmanlılar Dönemi hakkında bilgi veriniz.**

....

2. **İslamiyet'in Anadolu ve Balkanlarda yayılışı hakkında bilgi veriniz.**

....

3. **İbadet kavramının İslam dinindeki anlamını ve önemini açıklayınız.**

....

4. **İslam dininin ahlak anlayışını kısaca anlatınız.**

....

5. **Kur'an-ı Kerim'de Ehl-i Kitap hangi sebeplerden dolayı kınanmaktadır?**

....

B. Aşağıda boş bırakılan yerleri parantez içinde verilen uygun kelimelerle doldurunuz.

(İlahi Mesajı, Ahlak, Hukuk, Din, Ayetler, Hadisler, Emeviler, Hulefâ-i Râşidîn)

1. İslam dini Hindistan ve Çin'e Arap ve İranlı tüccarlar vasıtasıyla yayılmıştır. Hintliler ilk kez .... Dönemi'nde İslam'la tanışmıştır.

2. ...., insanın kendi rızası ve iradesi doğrultusunda belli bir gaye ve hedef için iyi ve güzel davranışlar sergilemesidir.

3. İslam dininde ibadetlerin temel kaynağını .... ve .... oluşturmaktadır.

4. İslam inanç esaslarına göre Allah (c.c.), Kur'an-ı Kerim'le birlikte insanlığa bildirmiş olduğu .... tamamlamıştır.

5. İslam'da insanın diğer insanlar ve yaratılmışlarla ilişkisinin nasıl olacağı ahlak ve .... kuralları vasıtasıyla belirlenmiştir.

C. Aşağıda yer alan çoktan seçmeli soruların doğru cevaplarını işaretleyiniz.

1. Yüce Allah'ın ilk insan ve aynı zamanda ilk peygamber olan Hz. Âdem'den son peygamber Hz. Muhammed'e kadar Allah'ın (c.c.) göndermiş olduğu ortak mesaj tevhid inancıdır. Allah'ın (c.c.) emir ve yasaklarına teslim olmak anlamına gelen İslam, bütün Peygamberlerin dininin genel adıdır. İslam, aynı zamanda Allah tarafından insanlığa gönderilmiş olan bütün dinlerin devamı ve tamamlayıcısıdır.

Paragraftan aşağıdaki ifadelerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Bütün peygamberlerin mesajı ortaktır.

B) İslam, Allah'a (c.c.) itaat etmek anlamına gelir.

C) İslam, bütün dinlerin ortak adıdır.

D) İlahi kaynaklı dinler İslam ile tamamlanmıştır.

E) Bütün dinlerdeki emir ve yasaklar aynıdır.

2. "Hâlbuki O, sizin için kulakları, gözleri ve gönülleri yaratandır. Ne kadar az şükrediyorsunuz! O, sizi yeryüzünde yaratıp türetendir. Sadece O'nun huzurunda toplanacaksınız. O, diriltendir, öldürendir. Gece ile gündüzün birbirini takip etmesi de O'na aittir. Hâlâ aklınızı kullanmıyor musunuz?" (Mü'minûn suresi, 78-80. ayetler.)

Verilen ayet mealleri İslam inanç esaslarından hangisine vurgu yapmaktadır?

A) Allah'a (c.c.) iman

B) Kitaplara iman

C) Peygamberlere iman

D) Ahiret gününe iman

E) Meleklere iman

3. "Deyin ki: 'Biz Allah'a, bize indirilene (Kur'an'a), İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve Yakuboğullarına indirilene, Musa ve İsa'ya verilen (Tevrat ve İncil) ile bütün diğer peygamberlere Rablerinden verilene iman ettik. Onlardan hiçbirini diğerinden ayırt etmeyiz ve biz ona teslim olmuş kimseleriz." (Bakara suresi, 136. ayet.)

"İbrahim, ne Yahudi idi, ne de Hıristiyan. Fakat o, Hanif (Allah'ı bir tanıyan, hakka yönelen) bir Müslüman'dı. Allah'a ortak koşanlardan da değildi." (Âl-i İmran suresi, 67. ayet.)

Verilen ayet meallerinden aşağıdaki sonuçlardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Bütün peygamberler Allah'a (c.c.) inanmışlardır.

B) Hz. Musa ve Hz. İsa birer Müslüman'dı.

C) Allah'a (c.c.) ortak koşanlar Müslüman olamaz.

D) Hz. İbrahim bir Hanif olarak tevhid inancına sahipti.

E) Müslümanlar sadece Hz. Muhammed'e iman ederler.

4. Hangi davranışların ibadet olacağına ve ibadetlerin nasıl gerçekleştirileceğine karar verme, ibadetlere ait şekil ve şartları belirleme yetkisi sadece Allah'a (c.c.) ve O'nun seçtiği elçisine aittir. Kullar kendi tercih ve zevklerine göre ibadet belirleyemezler ve var olan ibadetlerde şekil ve şart değişikliği yapamazlar. Çünkü kulun Allah'a (c.c.) olan saygı ve teslimiyetini gösterebilmesi için tek yol olan ibadetlerin neler olduğu ve nasıl yerine getirileceği Allah Teâlâ ve Resulü (s.a.v.) tarafından belirlenmiştir.

Paragraftan aşağıdaki sonuçlardan hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) İbadetleri şeklini ve sayısını Allah ve Resul'ü belirler.

B) İnsanlar ibadetleri kendilerine göre değiştiremezler.

C) İbadetler Hz. Peygamberin gösterdiği gibi yapılır.

D) Zamana ve şartlara göre yeni ibadetler olabilir.

E) İbadetlerin nasıl olacağı kulun tercihine bırakılmamıştır.

5. **Kur'an'da Ehl-i Kitap'la ilgili olarak verilen;**

I. Allah'ın (c.c.) ayetlerini inkâr ettikleri
II. Hakla bâtılı karıştırdıkları
III. İslam'ı benimsedikleri
IV. Kendilerine verilen kutsal kitaba bağlı oldukları
V. Peygamberlerini öldürdükleri
VI. Müslümanları tevhid inancına davet ettikleri

bilgilerinden hangileri doğrudur?

A) I, II ve III

B) I, II ve V

C) II, III ve V

D) II, IV ve VI

E) III, IV ve VI

6. İslam ümmetini önceki ümmetlerden ayıran en önemli özelliklerinden biri kendilerine gönderilen kitapla birlikte bu kitabın ilk elden yorumu olan Peygamber'in yaşantısını sahih biçimde muhafaza etmeyi başarmış olmasıdır. Kendilerine kitap verilen önceki ümmetler bunu başaramadıkları için dinleri ve kitapları tahrif olmuştur. Başka bir deyişle, Tevrat ve İncil'in gereği gibi muhafaza edilemeyişinin en önemli sebebi, bu kitapların indirildiği Musa (a.s.) ve İsa (a.s.) peygamberlerin hayatlarının, yani dinin ilk elden pratiğinin güvenilir biçimde nesilden nesile aktarılamayışıdır. Hz. Muhammed bu gerçeğin farkında olduğu için ashabını şu sözleriyle uyarmış ve İslam'ın nasıl kıyamete kadar varlığını sürdüreceğinin sırrını açıklamıştır. "Size iki şey bırakıyorum, onlara sımsıkı sarıldığınız sürece yolunuzu şaşırmayacaksınız: Kur'an ve Sünnet." (İmam Malik, Muvatta, Kader, 3.)

Paragrafta anlatılmak istenen asıl düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) İslam'ın evrensel bir din olduğu ve tüm insanlık için geçerli olduğu

B) Kur'an'ı Kerim'in bozulmadan kıyamete kadar varlığını koruyacağı

C) İslam'ın son ilahi din ve Hz. Muhammed'in son peygamber olduğu

D) Önceki ilahi kitapların zamanında yazıya geçirilmediği için bozulduğu

E) Dinin ilk elden yorumu olan Peygamberlerin yaşantısına sahip çıkılması gerektiği

7. Kur'an'da ve hadislerde Ehl-i Kitap'ın çeşitli konulardaki inanç ve düşünceleri, hayat tarzları, tutum ve davranışları hakkında bilgiler verilmiştir. Kur'an, Ehl-i Kitap'ı Allah'a (c.c.) kulluğa, O'na hiçbir şeyi ortak koşmamaya çağırmaktadır. Müslümanları ise Ehl-i Kitap'la mücadelede itidalli olmaya çağırmaktadır. Kur'an ve hadislerde Ehl-i Kitap'ın yanıldığı, gizlediği, ihtilafa düştüğü veya inkâr ettiği konular ortaya konularak onlar yanlıştan dönmeye davet edilir. Bir yandan Ehl-i Kitap'ın yanlışları düzeltilirken diğer yandan İslam'ı kabul ederek Allah'ın dinine dönmeleri istenir.

Buna göre Ehl-i Kitap'la ilgili hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Allah'ın (c.c.) ayetlerini inkâr ettikleri

B) Hakla bâtılı karıştırdıkları

C) Kendilerine emredilen hükümleri inkar ettikleri

D) Tevrat ve İncil'deki hükümleri hakkıyla uyguladıkları

E) Kendilerine verilen kitaptan bir kısmını gizledikleri

8. **Aşağıdakilerden hangisi Allah Teala'nın Hz. Adem'den Hz. Muhammed'e kadar gönderdiği tüm dinlerin ortak adıdır?**

A) İslamiyet

B) Hıristiyanlık

C) Yahudilik

D) Haniflik

E) Sabiîlik

9. "İyilik, yüzlerinizi doğu ve batı tarafına çevirmeniz değildir. Asıl iyilik, o kimsenin yaptığıdır ki, Allah'a, ahiret gününe, meleklere, kitaplara, peygamberlere inanır. (Allah'ın rızasını gözeterek) yakınlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara, dilenenlere ve kölelere sevdiği maldan harcar, namaz kılar, zekât verir. Antlaşma yaptığı zaman sözlerini yerine getirir. Sıkıntı, hastalık ve savaş zamanlarında sabreder. İşte doğru kimseler bu vasıfları taşıyanlardır. Muttakiler ancak onlardır."(Bakara suresi, 177. ayet.)

I. Allah'a, (c.c.) ahiret gününe, meleklere, kitaplara, peygamberlere inanmak.
II. Yakınlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışlara, dilenenlere ve kölelere sevdiği maldan harcamak.
III. Yüzleri doğuya ve batıya çevirmek.
IV. Antlaşma yaptığı zaman sözlerini yerine getirmek.
V. Sıkıntı, hastalık ve savaş zamanlarında sabretmek.

Yukarıda verilen öncüllerden hangileri bu ayete göre iyilik kapsamında değerlendirilebilir?

A) I, II, III ve IV

B) I, II, III ve V

C) I, II, IV ve V

D) I, III, IV ve V

E) II, III, IV ve V

10. Aşağıdaki ayetlerden hangisi Müslümanların Ehl-i Kitap'la olan ilişkilerini düzenlemeye yöneliktir?

A) "İçlerinden zulmedenler şirke bulaşanlar hariç, Kitap ehli ile ancak en güzel bir yolla mücadele edin ve (onlara) şöyle deyin: Biz, bize indirilene de, size indirilene de inandık. Bizim ilâhımız da sizin ilâhınız da birdir (aynı ilâhtır). Biz sadece O'na teslim olmuş kimseleriz." (Ankebût suresi, 46. ayet.)

B) "Siz insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. İyiliği emreder, kötülükten alıkoyar ve Allah'a iman edersiniz. Şayet Ehl-i Kitap iman etmiş olsaydı, onlar için daha hayırlı olurdu. Onlardan müminler olmakla birlikte, çoğunluğu fasıklardır. (Âl-i İmran suresi, 110. ayet.)

C) "Ey Ehl-i Kitap! (Bu Kitab'ın Allah'tan olduğuna) şahit olduğunuz hâlde niçin Allah'ın ayetlerini inkâr ediyorsunuz?"(Âl-i İmran suresi, 70. ayet.)

D) "Ey Ehl-i Kitap! Bildiğiniz hâlde, neden hakla batılı birbirine karıştırıp hakkı gizliyorsunuz?" (Âl-i İmran suresi, 71. ayet.)

E) "De ki: Ey Ehl-i Kitap! (Kur'ân'ın Allah tarafından indirildiğine) şahitlerken, niçin onu eğri göstermeye yeltenerek iman edenleri Allah'ın yolundan alıkoymaya çalışıyorsunuz? Allah, yaptıklarınızdan gafil değildir." (Âl-i İmran suresi, 99 ayet.)

11. Müslümanlar, İslam'ın başlangıcından itibaren farklı dinlere mensup insanlarla bir arada yaşama tecrübesine sahip olmuşlardır. Kur'an'ın Bakara suresi 256. ayette açıkça dile getirdiği "...Dinde zorlama yoktur..." hükmü, başka dinlere mensup insanlarla münasebetlerin barış ortamında müsamaha ile yürütülmesine yardımcı olmuştur. Bu sebepten, Müslümanların yaşadıkları bölgelerde Yahudi, Hristiyan ve diğer dinlere mensup insanlar herhangi bir zorlukla karşılaşmadan özgürce varlıklarını sürdürme imkânı bulmuşlardır.

Bu paragraftan çıkartılabilecek en kapsamlı sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Müslümanlar sadece kendi dinlerine mensup insanlarla bir arada yaşamışlardır.

B) Müslümanlar dinde zorlama yoktur ayeti gereği Hristiyanlarla barış içinde yaşamışlardır.

C) İslam diğer dinlere hoşgörü ile yaklaşır. Sosyal hayatta din ve ırk ayrımı yapmaz.

D) Müslümanlar Yahudi ve Hristiyanları dinlerini değiştirmeye zorlanmışlardır.

E) İslam'ın diğer dinlere bakış açısı dışlayıcı ve diğer din mensupları arasında ayrım yapıcı şekildedir.

12. "Haccı da, umreyi de Allah için tamamlayın. Eğer (düşman, hastalık ve benzer sebeplerle) engellenmiş olursanız artık size kolay gelen kurbanı gönderin. Bu kurban, yerine varıncaya kadar başlarınızı tıraş etmeyin. İçinizden her kim hastalanır veya başından rahatsız olursa (da tıraş olmak zorunda kalır) fidye olarak ya oruç tutması, ya sadaka vermesi, ya da kurban kesmesi gerekir. Güvende olduğunuz zaman hacca kadar umreyle faydalanmak isteyen kimse, kolayına gelen kurbanı keser. Kurban bulamayan kimse üçü hacda, yedisi de döndüğünüz zaman (olmak üzere) tam on gün oruç tutar. Bu (durum), ailesi Mescid-i Haram civarında olmayanlar içindir. Allah'a karşı gelmekten sakının ve Allah'ın cezasının çetin olduğunu bilin." (Bakara suresi, 196. ayet.)

Verilen ayette aşağıdaki ibadetlerin hangisinden <u>bahsedilmemektedir</u>?

A) Namaz

B) Oruç

C) Hac

D) Kurban

E) Sadaka

13. Adaletiyle tanınan ve Müslümanların üçüncü halifesi olan Hz. Ömer, Kudüs'ü fethettikten sonra orada bulunan büyük bir kiliseyi gezerken ikindi namazı vakti gelir. Papaz burada namazını kılabileceğini belirtir. Hz. Ömer: "Müslümanlar bundan böyle burasının cami olmasını isteyebilir." diyerek orada namaz kılmayı reddeder.

Bu paragrafın ana fikri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hz. Ömer adaletiyle tanınır ve büyük fetihler yapmıştır.

B) Müslümanlar başka dinlerin mabetlerinde de ibadet edebilir.

C) Hz. Ömer diğer dinlerin kutsal mekânlarına saygı duymuştur.

D) Hz. Ömer Müslümanların kilisede namaz kılmasına izin vermemiştir.

E) Hz. Ömer çeşitli şehirleri ve ülkeleri fethetmiştir.

14. İhsân, bir şeyi iyi ve güzel yapmak ve başkasına iyilikte bulunmak anlamlarında kullanılır. İhsânın iki yönü vardır. Bir yönü, Allah'a karşı hiçbir şeyi ortak koşmadan ve rızası dışında bir şey beklemeden, Allah'ı görüyormuş gibi kullukta bulunmak; diğer yönü ise O'nun (c.c.) yarattıklarına karşı daima adaletli olmak, güzel ve iyi davranmaktır. Bir kimse Allah'a (c.c.) karşı ne derece kulluk bilinciyle, ihlâs ve takva üzere ibadet ederse, insanlara ve diğer yaratılmışlara karşı da o derece sorumluluk bilinci içinde, adâlet ve merhametle davranır. Her işinde Rabbinin sevgisini ve rızasını kazanmaya çalışır.

Aşağıdakilerden hangisi ihsan üzere yaşayan bir insanın davranışı <u>olamaz</u>?

A) Allah'ı görüyormuş gibi kulluk görevini yerine getirmek

B) Herkese karşı adaletli ve merhametli davranmak

C) Çevreye karşı sorumluluk bilinciyle hareket etmek

D) Kötülüklerden ve çirkin işlerden uzak durmak

E) Kim ne yaparsa yapsın umursamamak

15. "Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım." (Zariyât suresi, 56. ayet.)

"Rabbin, kendisinden başkasına asla ibadet etmemenizi, anaya-babaya iyi davranmanızı kesin olarak emretti…"(İsrâ suresi, 23. ayet.)

"Hani, biz İsrailoğulları'ndan, "Allah'tan başkasına ibadet etmeyeceksiniz, anne babaya, yakınlara, yetimlere, yoksullara iyilik edeceksiniz, herkese güzel sözler söyleyeceksiniz, namazı kılacaksınız, zekâtı vereceksiniz" diye söz almıştık. Sonra pek azınız hariç, yüz çevirerek sözünüzden döndünüz."(Bakara suresi, 8. ayet.)

"İman edip salih ameller işleyenlere gelince, (Allah) onların mükâfatlarını eksiksiz ödeyecek ve lütfundan onlara daha da fazlasını verecektir. Allah'a kulluk etmekten çekinenlere ve büyüklük taslayanlara gelince; (Allah) onları elem dolu bir azaba uğratacaktır ve onlar kendilerine Allah'tan başka bir dost ve yardımcı da bulamayacaklardır." (Nisa suresi, 173. ayet.)

Ayet meallerinden aşağıdakilerden hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Tüm insanlar Allah'a (c.c.) ibadet etmek için yaratılmıştır.

B) Anne babaya iyilik etmek Allah'ın (c.c.) emridir ve ibadet sayılır.

C) Bazı insanlar Allah'a (c.c.) kulluk etmekten uzak dururlar.

D) Allah'a (c.c.) kulluk etmek namaz kılmaktan ibarettir.

E) Allah'a (c.c.) kulluk edenler mükâfatlarını fazlasıyla alacaklardır.

B) 1) Emeviler 2) Ahlak 3) Ayetler ve Hadisler 4) İlahi Mesajı 5) Hukuk

C) 1-E, 2-A, 3-E, 4-D, 5-B, 6-E, 7-D, 8-A, 9-C, 10-A, 11-C, 12-A, 13-C, 14-E, 15-D